

ност между фрагменти и цикли в „Подир сенките на облаците“. Защото ако Яворов е публикувал своите стихотворения в далеч по-слабо диференцирани и, общо взето, синкретични контексти, където те са с потиснати или „неправилни“ внушения, то Яворов се превръща в създател и владетел на премислени-те, изцяло оразмерени контексти в своите книги. В хода на тези разсъждения не бихме могли да сподавим мнителността си по повод някои популярни признания и изповеди на поета пред анкетъора му М. Арnaudов. Резервите ни не са насочени към тяхната непринуденост, но все пак е нужно да се запитаме: дали добросъвестно записаният (едва през 1911 г.) разказ – за двата вида творчески акт (спонтанен и умозрителен, за драматичния завой в творческия път, за фатално самоопределилия се лирически дискурс) – не е още една допълнителна редукция на Яворов в Яворов, резултат от налагането на една естетическа конвенция? През 1911 г. внедреният в творчеството на Яворов автобиографичен мит добива естетическа видимост, става публичен и това е осъзнато от поета. Тук се съдържат основанията да съзираме културен парадокс не само в житейските, чисто битови прояви на Яворов⁴⁶, но и в онази междинна сфера, разположена между житейското и артистичното, която за удобство в случая наричаме металитературна.

Става дума за осмислянето на личното творческо поведение през литературни презумпции, за публичното му оформяне според актуални за периода модели. Оттук идва впечатлението за странната амбивалентност на късните признания на поета: те несъмнено имат реални основи, но са моделирани от Яворов. В този смисъл *неерудитското начало*, *духовната волност* и *свобода* – характерни белези на автентичния Яворов – в анкетата на М. Арnaudов неизбежно се оказват своего рода естетически детерминанти, с които оперира Яворов.

Чрез силния отзвук на Яворовата поезия в литературния печат през 1901, 1904, 1907/8, 1910 г. не само битовото, но и